

קורס להכשרת מובילי שינוי לקידום צדק סביבתי

לאנשי איכות הסביבה יהודים וערבים

2017-18

רקע:

במהלך השנים נוכחנו לראות, כי בוגרי הקורסים שלנו הפכו למובילים בתחום היהודי-ערבי בקרב עמותות העוסקות בנושא ובחברה האזרחית בכלל. בוגרי הקורסים שקיימנו הם פעילים בארץ ובפלסטין בעבודה נגד הגזענות, בקידום זכויות אדם ובניהול והנחיית פרויקטים משותפים למשתתפים משני העמים. הגענו למסקנה כי הידע שצברנו בתחום רלוואנטי גם לבעלי מקצועות נוספים בחברה הישראלית והפלסטינית. 2010-12 וב2015-16 קיימנו שני קורסים להכשרת מובילי צדק סביבתי לאנשי איכות הסביבה יהודים ישראלים ופלסטינים. לאור הצלחתם של שני הקורסים אנו מציעים מחזור שלישי והפעם לאנשי איכות הסביבה יהודים וערבים מישראל.

ביה"ס לשלום מציע את התוכנית הבאה לבעלי מקצוע הקשורים לנושא איכות הסביבה. התוכנית תעסוק בנקודת המפגש בין הלאום והמקצוע בהקשר לקונפליקט היהודי-ערבי פלסטיני. התוכנית תהווה הזדמנות לקיים דיאלוג בין המשתתפים ליצור קשרי עבודה ולהשפיע על עיצוב הסביבה אשר מקדם צדק סביבתי. הדגש בתוכנית זו הוא על הידע הרב המצוי בקרב המשתתפים ועל העשייה המשותפת שלהם לשינוי פני המציאות.

מחקר הולך וגדל (רוברט בולרד, 2000) חושף שצבעונים ועניים בארה"ב חשופים ליותר סיכון סביבתי ובריאותי לעומת שאר החברה בשכונות בהן הם חיים, במקומות העבודה שלהם ובמגרשי המשחקים שלהם. בשנות התשעים והאלפיים אקטיביסטים מארגונים אזרחיים בשכונות אשר סבלו מזיהום סביבתי ניסו לשנות את הדרך בה הממשלה האמריקאית מיישמת חוקי זכויות אזרח בתחום הבריאות והסביבה. תנועה חדשה של התנגדות לאי צדק סביבתי עלתה. היו כמה הצלחות במאבקים אלו כמו המקרה של מורה בפנסיה בת 73 שהובילה מאבק לפינוי השכונה שלה- פנסקולה בפלורידה שרוב תושביה שחורים שהיתה בסמוך לריכוז של פסולת דיוקסין וזכתה במאבק. היום בישראל מתקיימת חלוקה בלתי שוויונית בעליל של ההנאות והסבל הכרוכים באורח חיים צרכני. הקצאת משאבי המים בישראל משקפת גם היא אי שוויון אתני ומעמדי. הקצאת המים לנפש בישראל היא פי ארבע מהקצאת המים לפלסטינים בשטחים הכבושים.

מטרת הקורס:

היא להפוך את משתתפיו למובילי שינוי בתחום הצדק הסביבתי לשני העמים ולכל השכבות בכל צד. הקורס יצור מודעות לצדק סביבתי, ירחיב את הידע על מאבקים בתחום זה, יעמיק את ההבנה על הקשר בין הקונפליקט ואי הצדק הסביבתי או הגזענות הסביבתית ויעודד את המשתתפים ליזום יוזמות המקדמות צדק סביבתי.

שיטת העבודה בדיאלוג הקבוצתי:

ההכשרה נעשית ברוח בית הספר לשלום ולפי התפיסות עליהן מושתתת עבודתנו המשותפת. הפעילות בבית הספר לשלום, הינה חינוכית-פוליטית, ומטרתה שינוי החברה להומנית, שוויונית וצודקת. כל זאת על ידי פיתוח של חשיבה ביקורתית וחשיפה של מכניזמים מדכאים שמבנים את החברה ומתחזקים את הקונפליקט הפלסטיני-יהודי, ועל ידי הבניה של זהות לאומית בריאה וברורה אצל המשתתפים, דרך אינטראקציה עם האחר, שתאפשר להם להבין את המציאות בה הם חיים ולפעול לשינויה.

תפיסתנו נשענת על העיקרון שהמפגש היהודי –פלסטיני הוא מפגש בין קבוצתי, בין שתי זהויות ולא רק בין יחידים. המטרה מההפגשה ומהדיאלוג היא פיתוח המודעות של המשתתפים לקונפליקט ולתפקידם בתוכו, פתוח חשיבה ביקורתית ותרגום התובנות לעשייה בשטח דרך המקצוע כמובילי שינוי.

במהלך התוכנית נדון בסוגיות שונות הקשורות בזהות הלאומית, והמקצועית באוריינטציה של צדק סביבתי:

- מבוא לצדק סביבתי, מרכיבים תאורטיים של צדק סביבתי
- מאבקים ושיתופי פעולה בנושאי צדק סביבתי בעולם ובארץ
- תאוריות פוסט קולוניאליסטיות והקשרן לקונפליקט ולצדק סביבתי.
- הסטוריה של הקונפליקט מנקודת מבט ביקורתית.
- משטר המקרקעין בישראל/פלסטין והשלכותיו על חברה וסביבה
- הקשר בין תנועות לאומיות לקטסטרופות סביבתיות.
- סוגיות סביבתיות בהקשר לסכסוך הישראלי פלסטיני
- משמעות סביבתית של הכיבוש
- שינויי האקלים איך ישפיעו על המזהה"ת
- תחבורה כמחולל ומשקף אי צדק סביבתי
- קיימות וצדק סביבתי.
- טביעת רגל ארקולוגית בערים המעורבות השוואה בין יהודים וערבים
- עיור ועירוניות על עיר מקיימת

צוות התוכנית:

דר' נאוה זוננשיין, חרב אמארה, סיגלית גבעון, ופרופ' דני רבינוביץ.

מסגרת התוכנית:

התוכנית תמשך שנה בפגישות של אחת לחודש. תהיה סדנא פותחת בת שני ימים בנוה שלום-וואחאת אל סלאם. ולאחר הסדנא הפותחת יתקיימו מפגשים אחת לחודש בימי שישי כל אחד בן 6 שעות. שלושה מהמפגשים יוקדשו לסיורים לימודיים. בחודש אוגוסט לא יתקיים מפגש. הפגישה האחרונה תהיה במהלך סוף שבוע.

מועדי התוכנית:

תאריך	יום	מפגש
27-28.10.2017	שישי-שבת	סדנת פתיחה
17.11.2017	שישי	מפגש בנווה שלום
15.12.2017	שישי	מפגש בנווה שלום
19.01.2018	שישי	סיור לימודי
16.02.2018	שישי	מפגש בנווה שלום
02.03.2018	שישי	מפגש בנווה שלום
20.04.2018	שישי	סיור לימודי
04.05.2018	שישי	מפגש בנווה שלום
08.06.2018	שישי	מפגש בנווה שלום
06.07.2018	שישי	סיור לימודי
14.09.2018	שישי	מפגש בנווה שלום
19-20.10.2018	שישי-שבת	מפגש סיום

פרטי התוכנית

התוכנית תכלול את המרכיבים הבאים:

חלק א':

דיאלוג, תהליך בין קבוצתי 27-28.10.17

סדנא דו לאומית ראשונה תתקיים למשך שני ימים בנווה שלום וואחאת אל סלאם. דרך הדיאלוג בשיטת העבודה הבין קבוצתית שפיתח ביה"ס לשלום ניתנת ההזדמנות לברר את היחסים בין יהודים וערבים והקשרם לבעיות סביבתיות ולצדק סביבתי.

במפגשים לאחר הסדנא המרוכזת אחת לחודש נמשיך לעסוק בקונפליקט, ינתנו הרצאות על זהות וקונפליקט, היסטוריה של הקונפליקט מנקודת מבט ביקורתית. והרצאת מבוא על צדק סביבתי יתקיים דיאלוג על הסוגיות העיקריות בקונפליקט.

חלק ב':

המפגש בין הקונפליקט וצדק סביבתי ואינטראקציה בין הזהות הלאומית והמקצועית והתחלת העבודה על יוזמות בתחום

המשתתפים ירכשו כלים לניתוח בקורתי של המציאות בתחום הסביבה צדק סביבתי והקשרם לקונפליקט. כמו כן ירכשו המשתתפים כלים ליצור שינוי במערכות בהם הם עובדים, ולקמפיינים לשינוי ולקידום צדק סביבתי.

בפגישות אלו דרך הרצאות ודיאלוג, המשתתפים ילמדו יחד לעומק את הנושא ויקיימו דיאלוג ביניהם. מומחים מתחום הצדק הסביבתי מהאקדמיה ומהשטח ישתפו מהתובנות והניסיון שלהם בתחום. בנוסף המשתתפים ינתחו את מקומות העבודה שלהם וידונו בכיצד יוכלו ליצור תרבות שונה של צדק סביבתי במקום עבודתם או במוסדות מקבלי החלטות בהם הם מעורבים.

חלק ג': ישום

בחלק זה יעבדו בצוותים קטנים על יוזמות המקדמות צדק סביבתי וימשיכו לקבל ידע בתחום. בפגישה המסיימת שתהיה ליומיים יציגו המשתתפים את השינוי שיצרו יסכמו את הקורס ויקבלו תעודות.

תנתן הזדמנות להשתתף בסדנת מומחים בה תתקיים הצגת מקרים על ידי פעילים סביבתיים ולאחריה נקיים ניתוח מקצועי של המקרים תוך ישום הידע שרכשו המשתתפים קודם לכן. סימולציות מסוג זה יאפשרו ללמוד מתוך מאבקים קודמים בתחום. 19-20.10.18 סדנא מסכמת בנווה שלום

مدرسة السلام

واحة السلام

ب.م. شمشون 9976100

هاتف: 02-9916282، فاكس: 02-9992697

בית הספר לשלום

נווה שלום

ד.נ. שמשון 9976100

טל.: 02-9916282, פקס: 02-9992697

המרצים בתוכנית:

פרופ' דני רבינוביץ' פרופ' אורן יפתחאל, ההיסטוריון דר' עאדל מנאע, דר' חנא סוויד, דר' אורלי רונן, פרופ' יוסף ג'ברין, ד"ר גדעון ברומברג, מהנדס מאזן זועבי, דר' ארז צימחוני.

דרישות מהמשתתפים:

השתתפות חובה והתמדה בכל חלקי התוכנית, הכנת מיפוי אזורי לפי מפתח של צדק סביבתי ויוזמה אזורית בתחום הצדק הסביבתי.

עלות הקורס:

עלות הקורס למשתתף היא 1000 שח והיא כוללת את האירוח בסדנא הפותחת

המחיר הוא מסובסד

דרך ההרשמה:

על המעוניינים לשלוח במייל sfp@nswas.info את קורות חייהם ואת דמי ההרשמה בסך 100 שקל שלא יוחזרו לכתובת:

ביה"ס לשלום, נווה שלום/ וואחאת אל סלאם, ד.נ. שמשון 99761

המתאימים יוזמנו לראיון. מועד לראיונות יקבע טלפונית עם הנרשמים.

The School for Peace

Wahat al-Salam ~ Neve Shalom | Doar Na Shimshon 9976100, Israel | Tel. 02-9916282 | Fax 02-9992697

Email: sfp@nswas.info Web: <http://nswas.org/sfp>

مدرسة السلام

واحة السلام

ب.م. شمشون 9976100

هاتف: 02-9916282، فاكس: 02-9992697

בית הספר לשלום

נווה שלום

ד.נ. שמשון 9976100

טל.: 02-9916282, פקס: 02-9992697

ספח לרישום לקורס

אני _____ מעוניינת/ין להירשם לקורס מובילי שינוי בתחום הצדק הסביבתי ליהודים וערבים.

מקום עבודה בתחום הסביבתי ותפקיד: _____

טלפון _____

טלפון סלולארי _____

דואר אלקטרוני _____

נא לצרף קורות חיים לספח הרישום.

The School for Peace

Wahat al-Salam ~ Neve Shalom | Doar Na Shimshon 9976100, Israel | Tel. 02-9916282 | Fax 02-9992697

Email: sfp@nswas.info Web: <http://nswas.org/sfp>